



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Privilegium Canonis

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

extra Urbem existentis, dum palatium retinet, & in illud est reuersurus, sicut DD. in simili dicunt in ordinae ad priuilegium immunitatis. Sed in hoc casu priuilegium temporis aemini suffragari, & se non permittitur, vt in suo oratorio eo absente celebraretur. Tertio, in dictis capellis etiam exteros Sacerdotes, & non in Cardinalium seruitium, celebrare posse. Denique, Sacrificio festiuo in dictis capellis interesset, quo cumque die, & omnes personas satisfacere posse praecepto, quia non extat cōtraria prohibitio, sicut pro oratorijs priuatis, immò extat tacita concessio Summorum Pontificum, qui cum omnes fuerint Cardinales, & ita seruari cognouerint, nunquam prohibuerunt. Quia sacra Congregatio ita declarauit in fauorem oratoriorum Episcopaliū, & priuilegia Episcoporum sunt Cardinalibus cōmunia, praesertim sex, de quibus Gloss. in c. fin. de priuileg. in 6. vt lacobat. de conc. li. 1. fol. 36 p. 6. tr. 8. ref. 40.

Nō gaudēt nō incumbendo ad scholas.

8 Scholares, seu studentes adscripti in matricula, & ad lectiones publicas non incumbentes, nec scholas visitantes non gaudent priuilegijs scholaribus concessis. Lurius, & alij. p. 8. r. 7. resol. 72.

9 Priuilegio suo, idest, quod particulari personae, non Cōmunitati, aut statui Priuilegiato, est concessum, nemo tenetur uti, ita Escobar in Theolog. Mor. tract. 1. Exam. 11. c. 11. num. 97 & Suar. Merolla, tom. 3. disp. 7. cap. 8. dub. 12. n. 132. & Pellizzarius in Man. Regul. tom. 2. tract. 8. c. 2. sect. 2. n. 154. Quia aliōquin gratia fieret onerosa, & libera facultas in obligationem uerteretur part. 9. tract. 1. ref. 19. vers. Sed his non obstantibus.

Priuilegiū ad recitandas horas Canon. ex-reditur ad socium.

10 Priuilegium obtentum ad recitandum horas Canonicas extra cursum ordinarium extenditur ad socium, cum quo quis uoluerit recitare. Ita Suarez, Porrel. Henriquez, Castro Palao. tom. 1. tr. 3. disp. 4. part. 12. nu. 2. Faustus, Bonacina, & Merola. Quia licet recitare priuatum cum socio non sit absolutè necessarium, est tamen communiter in Ecclesia uisitatum ac magis conforme Clero Ecclesiastico. Ergo credibilis est priuilegium dari ad illum etiam recitandi modū. Præterea priuilegium illud uideatur concessum ad alleuandos labores priuilegiati, sed parum utile fuisset leuamē, nisi ex vi eiusdē priuilegij daretur facultas recitandi cū socio, si simul potest suæ obligationi satisfacere. Deinde priuilegiū concessum Religioso ingrediēdi monasteria monialiū extenditur ad socium, quia consuetudo, & decencia religiosa hoc postulat. Præterea priuilegiū concessum Sacerdoti, vt possit celebrare Missam tempore interdicti extenditur ad ministrum inferuentē, nisi minister ille causam dederit interdicti, seu ad perpetrandū delictū huius occasionē interdictū positum fuit, auxiliū, consiliū, uel fauorem dedisset: tunc enim eo priuilegio non gauderet; nec posset Missam inferuire.

11 Priuilegium concessum ab homi-
ne non extenditur de persona ad personam ob identitatem, secus quando conceditur a iure; seu quæ inserta sunt in corpore iuris, hæc enim cū habeant rationem iuris Communis extendi possunt sicuti alix leges extenduntur: nā priuilegium exemptionis concessum decurionibus habentibus duodecim filios, ut habetur in l. si quis Decurio, 24. C. de decur. lib. 10. ob identitatem rationis extenditur ad omnes alios patres, qui decuriones non sunt, & etiam ad matres, & alia huiusmodi quod declarant latissimè Iurista in l. 1. ff. de leg. & Bernard. d. sapissimè in suis topicis, &c. Etiam in casibus a iure æquiparatis, ut priuilegium comedēdi oua in quadagesima extenditur ad lacticiā, & e contra, quia hæc sunt à iure æquiparata, eo quod utrumque trahit sententiam originem à carnibus, ut dicitur in Can. denique d. st. 1. part. 10. tract. 13. ref. 4.

Non extenditur de persona ad personam ob identitatem.

PRIVILEGIUM CANONIS.

12 Clericum coniugatum non gaudere priuilegio Canonis, Si nō gaudet, quis iudicet, si nulli inferuiat Ecclesie, B b b b docent



docent Toletus, lib 1 cap. 3. nu. 8. Sanchez 2. le Matrim. lib 7 disp. 46. num. 2. Layman lib. 1. tractat. 3. part. 2. c. 5. numero 3. & alij Quia hæc conditio addita est à S. Confil. Trident. sess. 23. cap. 6. de Reformatione. Sed opinioni affirmatiuæ alij adhaerent, & mihi placet, putant enim, dictam conditionem esse additam a Tridentino ratione privilegij fori, de quo ibi est sermo, & proinde, quod illius dispositio minimè extendenda sit ad hoc privilegium Canonis, ita Auila de Censur. part. 2. cap. 5. dub. 11. concl. 2. Megala in 3. part. iustit. Confess. lib. 4. quæst. 5. n. 37. & probabiliter putat Leone tr. de Censur. recollect. 5. numero 4. parte 9. tractat. 4. resolutione 6.

Clericis minoribus gaudent.

13 Clericis minoribus constituti gaudent privilegio Canonis, licet conditionibus Tridentini, sess. 23. cap. 6. de reformatione, cateant. Ita Fragosus de Republ. Christiana, tom. 2. lib. 1. disp. 2. §. 1. num. 22. & Castus Palaus, tom. 6. disp. 3. punct. 23. num. 3. Quia iure communi Clerico in Ordinibus Minoribus constituto concessum erat privilegium Canonis, tamen si alicuius Ecclesie seruitio additus non fuerit, neque in aliqua schola ex licentia Episcopi versaretur, ita Tridentinum solum restrinxit privilegium fori: ergo, & c. Huic ego adhæreo sententiæ, stante etiam declaratione Sacre Congregationis p. 9. tr. 4. res. 5.

Gaudet ordinatus per saltum.

14 Privilegio Canonis gaudet etiam Clericus ordinatus per saltum: & idem dicendum est de ordinato, vel ab alio Episcopo absque dimissionis, vel cum dimissionis falsis, nam tales verè recipiunt Ordinem, etsi maneant suspensi ab illius executione. Ita Marchinus de Sacram. Ordin. 17. 2. par. 1. cap. 15. diff. 11. par. 9. tr. 4. res. 5. vers. Nota etiam.

Nō gaudēt Equites D. Calatrane, & c.

15 Equites Diui Jacobi, Alcantaræ, Equites D. Calatrane, & c. non gaudere privilegio Canonis docet Leone de Censur. recollect. 5. num. 15. Ex Molina tom. 4. de iust. disp. 50. num. 5. ad finem, cui adde. Castum Palaum tom. 6. disp. 3. punct. 23. §. 1. numero 10. Quia contra illos stat consuetudo. Sed ego ab affirmatiua sententia nō recedo; & ita præter alios alibi à me cita-

tos, nunc tenet Fragosus de Republ. Christ. t. 2. lib. 1. disp. 2. §. 2. num. 44. & Lezana in sum. tom. 2. ca. 5. num. 38. Vbi extendit hoc privilegium etiam ad Equites Nouitios. p. 9. tr. 4. res. 7.

16 Domestici alicuius Religionis An Domestico habitum recepturi gaudet etiam privilegio Canonis. Ita Alphonsus de Leone, tract. de Censur. recollect. 5. num. 25. nisi & Bordonus in conf. reg. tom. 1. res. 54. num. 11. Nam supradicti sunt personæ Ecclesiastica, & experiuntur modum viuendi Religionis, Contrarium tenet Pasqualigus in Decis. canon. centur. 1. decis. 96. Sed immerito p. 9. tr. 8. res. 45. vers. Sed hic obiter.

17 Non solum conuersi, Laici, Oblati, seu Donati, qui veram Professionem emittunt, sed etiam ij, qui se, & sua Monasterio tradiderunt, & in ipso viuunt, habitu aliquo modo mutato, gaudent privilegio Canonis. Ita Lezana in sum. tom. 2. cap. 18. nu. 6. Rodriguez, 10. 3. quæst. 21. art. 4. & Fragosus de Republ. Christ. to. 2. lib. 1. disp. 2. §. 1. num. 40. Quia sunt personæ Ecclesiasticæ part. 9. tract. 8. resolutione 12. vers. Notandum est.

Quid de Laicis, & c.

18 Eremitas siue habitent in communi, siue seorsim seruientes alicui Ecclesie cū habitu Religioso, & sub obedientia Episcopi, vel alterius Prælati, gaudere privilegio Canonis, negat Castus Palaus tom. 6. disp. 3. punct. 23. §. 1. n. 14. Citans Molinam, Suarez, Layman, & alios. Quia non firmum, & stabilem viuendi modum habent, cum pro libro possint ab eo recedere. Affirmant verò Leone tract. de censur. recoll. 2. & Squillante de priuileg. Cleric. cap. 6. nu. 34. Quia sunt personæ specialiter Deo dicatæ, & denotæ parte 9. tract. 4. resolut. 11.

Quid de Eremitis

19 Constitutus in sacris, cum quo dispensatum sit ad contrahendum matrimonium, gaudet dicto privilegio Canonis, ant. quam contrahat, licet Habitum Clericalem dimiserit ad contrahendum: quia nondum assumpsit statum contrarium Clericatu, ideoque privilegij Clericalibus debet gaudere Squillante de priuileg. Cleric. cap. 6. num. 20. parte 9. tract. 4. resolut. 40.

20 Pri-

20 Privilegium Canonis amittit Clericus per heresim manifestam. Ita Villalobos in sum. tom. 1. tract. 17. diff. 12. num. 7. Portell. in dub. Reg. verb. Manus violenta n. 4. & alij. par. 9. tract. 4. resolut. 12. vers. Sed quid dicendum.

Amittit per heresim.

21 Clericus realiter degradatus amittit privilegium Canonis: quia ex ea Degradamus, in fin. de poenit. in 6. Clericus per realem degradationem omni privilegio Clericali priuatur. Iratenet Navarra in cap. 27. num. 8. vers. Nona, Tolerus lib. 1. cap. 34. num. 1. vers. Sexus, & alij. Licet contrarium asserat Matia, de iurisd. part. 2. cens. 2. ca. in num. 1. Quia semper retinet Ordines, & remanet Character, ratione cuius, si die festo celebraret, conficeret veru corpus Christi. p. 9. r. 4. r. 29.

Amittunt privilegium clerici iaculatores, bufones, &c.

22 A privilegio Canonis excluduntur Clerici Iocutores, Goliardæ, aut Bufones, si per annum huic ignominioso officio vacauerint, argum. cap. vnic. de vita, & honest. Cleric. num. 6. Ita Suarez de censur. disp. 22. sect. 1. num. 14. Layman lib. 1. tract. 5. part. 2. cap. 1. nu. 5. Molina tract. 3. disp. 54. num. 6. & alij. Excluduntur etiam Carnificij Macellarij, Tabernarij, modò coniugati sint, vel habitum Clericalem dimiserint, & ter ab Episcopo admoniti, non desisterint. Ita Doctores citati penes Fragolum de Repub. Christ. tom. 3. lib. 1. disp. 2. §. 1. num. 28. & Palau tom. 6. disp. 3. punct. 23. §. 1. nu. 8. & 9. Item Clericus enormitatibus se immiscens, & incorrigibilis declaratus. Sic docent Castr. Palau sup. n. 11. & Fragol. n. 8. tamen privilegium fori, quia hec est de iure diu. n. 26. Minimè verò per censuram aliquam, vel irregularitatem, aut depositionem verbalem, Ita Grassius part. 1. lib. 2. cap. 46. Squillante de priuil. Cleric. cap. 6. n. 13. & alij. p. 9. r. 4. res. 13.

23 Clericus per aggressionem iniustam personæ, vel rei alienæ amittit privilegium Canonis. Ita cum Nauarro, Molina, Bonacina, & aliis, tenent Castr. Palau tom. 7. disp. 3. punct. 23. §. 3. num. 3. & Fragolus de Repub. Christ. tom. 2. lib. 1. disp. 2. §. 1. num. 31. parte 9. tractat. 4. resolutione 14.

24 Amittit etiam dictum Canonis privilegium Clericus, qui inueniatur turpiter agere, vel loqui cum vxore, matre, sorore, vel filia alicuius, vt habetur cap. Si verò de senten. excomm. In. d. & cum sponsa de futuro affirmant Sanchez. 2. lib. 1. disp. 1. num. 6. Layman lib. 1. tract. 1. par. 2. cap. 5. num. 8. & alij. Negant. verò Madustr. de Sacris Ordin. capit. 17. numero 2. Couarruias de spons. part. 1. cap. 1. num. 11. ad fin. & probabile id censer Fragolus. Sed ego non recederem ab affirmatiua sententia. parte 9. tractat. 4. resolutione. 32.

Inuentus turpiter loqui. aut agere cū vxore, matre, sorore, &c. amittit.

25 Clericum turpiter agentē cū filia alicuius illegitima amittere privilegium Canonis, affirmant Garcias in Summ. Mor. tract. 1. diff. 3. dub. 1. punct. 4. numero 35. & Ragucius tit. de excomm. quasi. 66. num. 6. in vasa Eccles. discipl. Sed ego puto contrarium dicendum est, non solum de filia illegitima, sed etiam de adoptiua, vt rectè obseruant Coninch. de Sacram. disp. 14. dub. 15. num. 196. & Turrianus de Censur. lib. 3. disp. 29. dub. 2. p. 9. t. 4. res. 33.

26 Clericus sollicitans fœminam ad turpia non amittit privilegium Canonis. nisi ita vehementer molestus sit & importunus, vt solis verbis repelli nequeat. Suar. de Censur. disp. 22. sect. 1. num. 33. & Auila part. 2. cap. 5. disp. 3. dub. 13. cap. 18. post plures quæ ibi refert. Licet affirmatiuè respondeat Rodriquez in Summ. tom. 1. cap. 194. Et hæc opinio est valde notanda, licet contraria sit communis part. 9. tract. 4. resolut. 38.

Itè sollicitans fœminam.

PRODIGVS.

Prodigus obligatur ex contractu iuramento facto incommodum alterius, dummodo is, in cuius fauorem factum est iuramentum velit sibi impieri, quod iuratum est, secus autem si careat ea voluntate, vel non acceperit, vel reuocauerit acceptionem Hurtad. tamē dicti contractus non transeunt ad hæredes, & possunt à superiore reuocari.

Prodigus obligatur.

Bbbbb 2